

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Utorak, 13. lipnja 1916.

• HRVATSKI LIST* izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIĆ u Puli, trg Custoza broj 1. Urednik: Josip Hain u Sisačkoj ulici broj 24. — Odgovorni urednik: ANTON HAUS u Puli. Redakcija se ne vratuje. Ne uštaju se anonimni dopisi, niti frankirana pisma se ne primaju.

Bombardovanje talijanskih željezničkih pruga.

ČESTITKA HRVATSKIH MORNARA

R imendanu

Njegove Preuzvrsenosti Velikog Admirala

ANTUNA HAUSA

zapovjednika c. i kr. ratne mornarice.

Ustani se višo našeg roda,
Uzmi zvonke gusle od javora,
Pjevaj pjesme, jer je sada hora
Dancim* sreće našega naroda.

Gle sred Pule sokolova glijezdu,
Kako sjaje sve u zlatne trake,
Požlažuje zemlju i oblake,
Kod da je neba čudotvorna zvezda.

Pjevaj višo, to je naša dika —
Sjaje ljepeš od zvijezde Danice —
Hrabi vodja naše mornarice,
U zvijezdi mu slika i prilika.

On je umno dika roda svoga,
Stoga viči goru i dubravu,
Nek sve pjeva u čast i u slavu
Vjemoj sinu doma Habsburškoga.

Leti veli dijlem naših gora,
Beri cvijeće, blikje raznolike,
Kruni glavy naše velje diko
Krunom slave — vijencem od lovora.

Šesdeset je jut i treće ljetu,
Da on slavi svoje ime sveto:
S časti na čast hitro je hrilo,
Dok najviše nije natkrilo.

I najviša čast je bila mala...
ler od srebra, bisera i' zlata,
Za nj dostatna ne bi bila plata,
Nova jedna kovat se moralta.

Časti nitko nije imo ove,
Ali Haus to je zasluzio —
Rad junjštva, što je učinio —
Da veliki admiral se zove.

Zad sveti što je sada sije
Sa ljubavlji blagom i obilnom
I sa mišiju mudrom i ozbiljnom —
Nikad prije catioval još nije.

Na njeg bjesnes vjetri i oluje,
Ali on sjaje pravim dobitnikom —
Caru vjeron, a narodu dikom —
I pobjedu za pobjedom snuje.

Stoga višo leti na sve strane,
Domovinom duž gora i dola,
Kidaj, lomi od lovora grane,
Dok sva stabla ne ostanu gola.

U cik zore — prije sunca rana
Vijenac slave ogromni sapeti,
Zapovjedničkoj ladji ti poleti,
Čestitaj mi srnećom imandana.

Lovar-vrijencem okuti mu glavu,
Zvonkim glasom klinki mu u slavu:
Zdravo grano stabla slovenskoga,
Zdrav stražara doma Habsburškoga!

Evo vijenca s našim lomnim gora,
Od stražara domovine mle,
Kidaj, lomi od lovora grane,
Bijele ruke Hrvatice vile.

A u vijencu naš češ u zelenu —
Ne od srebra, zlata i' bisera,
Već od grana, lovora lijeru —
I njihovo ljubav sapletonetu.

Oni mole imenjaka tvoga,
Da te živi dugi niz godina,
Nek se s tobom dići domovina,
Slaveč tebe slavnog sina svoga.

Nek ti dade svetu milost svoju:
S dana u dan pobjeđi ti sjaje
Prot' dušmanu u krvavu boju —
Sretan bio slavni admirale!

U stihove slotio:
Josip Bržić,
e. kr. mornar u Puli.

mački i austrogarskih pukovnija, a kod toga je ostalo u našim rukama 1300 Rusa. Na vrhovima se je istočno od Višnjeviča izjavilo jutro, rano jutro raski ruskog napada na našoj topovskoj vatreni. Na istoku su od Custoza iznjedzili naša četovačka zapovjedništa pomaknutu rusku strazu. Sjeverozapadno se od Tarnopolja bije nadalje ljeta bitka. Po više puta su spomenuti položaji kod Vorobovije mijenjali često svoje posjednike. Na Ikvici je i u Voliniji vladao juče prilični mir. Na zapadu su od Koljicija sružile naše čete ruske pokusale prelazena. Tu, kao što svuda, odgovaraju neprijateljski gubici njihovom bezobzirnom podignuću masa.

Talijansko bojište.

Položaj je na jugozapadnom bojištu nepromjenjen. Na Dolomitima i na našoj fronti između Brente i Čeave bili su Talijani suzbijeni gdje god su navali.

Jugostočno bojište.

Nema promjene.
Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dogodjaj na moru.

Beč, 12. (D. u.) Skupina je pomorskih ljetjela bombardovala u noći pred 12. o. m. dio željezničke pruge San Donà-Mestre i stanice zgrade u Mestru obilježio i očitom dobrim uspjehom; pogodila je više puta ravno u zgradu paroza; bacila je nekoliko bombe i u mletački arsenal. A da su žestoko na nje strijeljali, sva su se ljetala vratiila.

Poglavlja mornaričnog admiralinskog štaba.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 12. lipnja (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

U Šampanji, na sjeveru od Perthesa, protidruži su njemačka izvidnička odjeljena u neprijateljsko položaju, zarobljena su po kratkom boju 3 časnika i preko 100 momaka, te su zaplijenili 4 strojne puške. Vratila su se po tom, kako im je namjera bila, u svoje jarke. Na obim stranica Moze bez promjene življeno topovsko punjanje.

Istočno i balkansko bojište.

Naša vojska je u Puli, Carigrad, otvorila Dardanele itd. Novaca za sve pomoćnike bilo je dozvoljeno, prvi svega učitelj Carigrada, koji je učitelj učitelja. Ali sad je pokazalo, da većina članova rumunjskog kabinenta ne će da ide tim putem. Grčka je vlasti pod Venizelose komboljem. Venizelos je doduzev stvorio nekoliko utanačenja, za koja će svjetska povijest saznati, ali većina naroda i kralj nijesu htjeli da preuzmu za to da im ikakvih obvezava. Izakako je binkunat rat i izakako su u ratu uništili Turci znalo se da odmah će saveznici tražiti grčke otroke kao uporište. Izakako je kasnije krije bilo upućeno na neke stanovite ugovore u gospodin Venizelosa sa Petrogradom, Parizom i Londonom smatrali su Grčke za "quantité négligeable". Sto povoljnije je izgledalo stanje stvari po Četverim savezima, to manje su se pravila načasili proti Grčkoj. Da smo se bili odlučili za Četverim savezima, bila bi bez sumnje Grčka postala najveći bojišteni Europe. Da smo se priključili srednjim vlastima, bili bismo dali englesko-francuskoj mornarici u Sredozemnom moru zgodnu priliku, da počake svjetlu svoju moć. Radi toga smo bili iznajprije, i ako uz pritjecaj mira. Ali sad stoji stvar drukčije. Sad postoji dvije mogućnosti:

Ili je biti doskorak mir, ili kačenje napraviti kraj tom nesnosnom opсадnom stanju.

Jedan: engleski prijatelj, tako je nastavio diplomati, mudi koji je iz službenih krovova u domu podporu, rektar me je jednom zgodom, da je posjedujem protuže protiv zasjednicu Belgije i radi toga od neprijatelje vrijednosti da je "eterno savez". Na to je poreba sasvim neumjescna. Mi znamo, da su Grčki zaposjeli samo da zatome naša vlastita gibanja se da Biogradskoj i Turskoj zagroži i da englesko-francuskom glavnom stizu u Sredozemnom moru dadu kopno za uporište. Da li je preseđenje grčkog poslanika gospodina Gennadiosa iz Londona u Haag bezuvjetno trajno, bili mogu da kažem: Legacioni tajnik gosp. Rangabé upravlja svakako londonskim poslovima, koji, to mogu mirne duše da kažem, nalazi svaki čas na veće i veće potreško. Sad kad potresni i dramatski konac lora Kičenera pada slučajno zajedno sa stanovitim dogodjajima u Grčkoj, smije se spomenuti, da se je solunska pustolovina zbilja uslijed nutkanja Kičenera i da je uvegut put u Rusiju, bez sumnje stajan u savezu sa stanovitim predozima pobliže sudjelovanju Engleske sa Rusijom proti Grčkoj, a možda i proti Rumunjskoj. Te osmone nijesu dodušne sad unistene, ali za sjetljivo odgođene. Pod komac

u stanju, da se uhvate u koštak sa njemačkim topovima od 42 centimetra, te se sad prigotavljaju u znatnim množinama. Doskora da će francusko topništvo biti pojačano sa topovima, koji još više obecavaju.

Austro-Ugarska.

Srpski slučaj.

Stolni Biograd, 12. (D. u.) Umro je prijatelj austrogarski poslanik u Berlinu Szögyen-Marich.

Balkan.

Rumunjski kralj vratio se s Dunava

u Bukarešt.

Bukarešt, 12. (D. u.) Kralj se Ferdinand vratio sa svojeg putovanja na Dunavu.

Venizelos prijeti.

H a g a g. 8. "Daily Chronicle" dozvaja iz Atene: Venizelos je u svom listu, "Keryx" dio objavio očaravničkič protiv vlade radi predaje tvrdjava Rupel Bugarinu. On prispoljabilje vrednoj vlasti uskraćenje oklopnjaka prevoza srpske vojske sa spremnostima ili još bolje srdačnoma dozvoljenošću, koju je vlast počala pokazala kod upada Bugara u grčko područje. Grčka, kojom vlast prividna vlada i kabinet sastavljen od tih korima, kroz brzim koracima u propast, Venizelos izjavlja dalje, da namjerava potpunom iskoristiti grčku slobodu štampe, da razjasni krvividu i odgovornost omilju muzeva, koji su donijeli u zemlju općenitu propast.

Razgovor sa grčkim diplomatom.

H a g a g. 10. "Vossische Zeitung" javlja: Prijetelj našeg lista, koji je imao zgodje da se pozabavi s nekim grčkim diplomatom o sađašnjem grčkom krizi, dozao mi je prilike da priopćim sađašnjem razgovoru, za kojeg istostnost jamči: "Vi znađete, da Grčka proživljuje sada užasnu krizu i da se u političkom smislu nalazi u kud i kamo očajnjem položaju nego li ikada od začarenih država. Ako grčka vlada dađe nadjevionično što se tiče ustupljivanja, onda je očekivalo da se učini u sreću, jer hoće da uštedi grčkom narodu učinak našeg nestručnog i nezadovoljnog poslušanja, da se naša vojska nebi učinila obzarevanom o fatalno se promjenjivim dogadjajima. Dok su naša vojska vojnica naprežana i teritorijalni ciljevi bili upravljeni proti istoku i imali da svaljaju veliki otpor, uperio je neprrijatelj proti nama jako neprijateljski gibanje tim, što je u klimi: "Tremens, magnifico, odabranje čete" i u gomilu mnoštvo topnjiča nagomilao. Radi se o najranjovoj točki naše granice, koju je uspostavila godina 1866., da drevnom neprrijatelju uvejek, kad god mu se hoće, ostvari otvorena vrata naše kuće. (Povici: "Zašto nijeste zatvorili vrata") Takvi su nepovoljni uvjeti omogućili prve neoporečene uspjehe neprijateljske ofenzive. Međutim mora da se prizna, e i po položaju uživo i spreman, mogli bili suzdržavati neprijateljsku ofenzivu, kroz dulje vremena i u daljnjoj udaljenosti od ruba gorskog pojasa. (Živalno mrmljanje. Klic: To je Vaša optužba!) Salandra (nastavljajući): Ja shvaćam bolni utešak zemlje, što ne je neprrijatelj iz jednodjeljig izvan zemaljskih granica vodjenjem boj stupio na posvećeni naš jedan dan zemlje. Struja invazije bila je suzdržana po njušu na stazu djetovljom sa kupinama ljudi i sredstava, tako te je mogao neprrijatelj iz prve poslike laganih uspijeva provalti samo kratak put. Bilo bi medijum nerazborito, kad bi se tvrdilo, e je kritični momentu, nejepriatelj sprema na protim osim osnećenjem položajima velika naprežanja, no kojih konac možemo mirnim pouzdanjem da očekujemo. Vlada je spremljena, da dade komori daljnje obavijesti, u koliko one nijesu na stetu zemlje. Ako komora ne shvaća vlada u doručku svojim mjestom, da vlada ne opanovali ustavno visoko mjesto, da vlada što prije odriješi".

Salandra o našim uspjesima u Južnom Tironu.

Z u r i c h, 11. U jučerašnjoj sjednici talijanske komore započeo je raspisava o proračunski komorovi. Ministar je predsjednik Salandra izjavio, da su direktive međunarodne politike nepronjeljene i da se solidarnost saveznika sve više upotpuni. Glede vijogn je položaj izjavio Salandra, e bi bila za metoda, kad bi se narod zavaravalo o fatalno se promjenjivim dogadjajima. Dok su naša vojska vojnica naprežana, da se naša vlasti, koju je uspostavila godina 1866., da drevnom neprrijatelju uvejek, kad god mu se hoće, ostvari otvorena vrata naše kuće. (Povici: "Zašto nijeste zatvorili vrata") Takvi su nepovoljni uvjeti omogućili prve neoporečene uspjehe neprijateljske ofenzive. Međutim mora da se prizna, da je učinak našem njezinoj dajnatoj opredjeljivosti, kroz duljinu udaljenosti od ruba gorskog pojasa. (Živalno mrmljanje. Klic: To je Vaša optužba!) Salandra (nastavljajući): Ja shvaćam bolni utešak zemlje, što ne je neprrijatelj iz jednodjeljig izvan zemaljskih granica vodjenjem boj stupio na posvećeni naš jedan dan zemlje. Struja invazije bila je suzdržana po njušu na stazu djetovljom sa kupinama ljudi i sredstava, tako te je mogao neprrijatelj iz prve poslike laganih uspijeva provalti samo kratak put. Bilo bi medijum nerazborito, kad bi se tvrdilo, e je kritični momentu, nejepriatelj sprema na protim osim osnećenjem položajima velika naprežanja, no kojih konac možemo mirnim pouzdanjem da očekujemo. Vlada je spremljena, da dade komori daljnje obavijesti, u koliko one nijesu na stetu zemlje. Ako komora ne shvaća vlada u doručku svojim mjestom, da vlada ne opanovali ustavno visoko mjesto, da vlada što prije odriješi".

Nezadovoljna talijanska komora.

L ug a n o. 9. Kao za potrugu najnovijim dogodnjima bila je sjednica dvoranja talijanske komore kod otvorenja okišena još svečanim zelenljom, koje je pojačalo od dočeka zastupnika ruskog dana. Rasploženje je zastupnika bilo sve prilike nego li svečano, vlada je bila htadno primljena. Tomi neprrijatelji uputili povjerenstvu od petnaest članova. Pozdrav, koji je predsjednik komore Marcova upravio iz loga na vojsku, bio je prekinut nešto prepoznamenito između običajnoga socijalista i tribune za izvještajstvo. Izatago obrazložio Turopolju svoj prejedlog, da se pozvaju učitelji i profesori, da se pozvaju učenjaci, da se pozvaju studenti, da se pozvaju zvanični i nezvanični učitelji. Bezbroj je obitelji uništene, bezbrojni su gradjani bili na silu iseljeni. Prisilna iseljivanje i interniranje se je zabiljalo često na bezimenu prijavu kojega osobnoga neprrijatelja ili takmaka. Internirani ne saznavaju što ih tereti. Ponajviše stiže taj udes "ostlobodjenih" zemalja, bez sumnje, da im se prizni prilika upoznavati blagodati novog slobodnog i demokratskog. I zastupnik Noi, Tovini i Maranović predali su predloge na isti predmet, na koji će Salandra odgovoriti drugi dan sjednice. Značajno je, što Turati uza svu prekoravanje vlade također kazao, da socijaliste, koji protinju rati, nijesu misili na to, da spriječe vođenje rata, jer da proletari svih zemalja dobro zadržu, e bi po nje još nešto bilo gorege, nego li rat, naime poraz. Rezultat je sjednice, veli list "Secolo" bilo sveopće nezadovoljstvo, da su se od vlada očekivale poseve druge izjave. Koli oficijelni socijaliste toli i zastupnik Canepa od reformnih socijalista, pisac sveopće pozornog lista, do Bissolatija, zatržali su od vlade, da se nešto više zbilji sa komorom. Zastupnik je Miglioli stavio uplit glede odstavljanja generala Brusatija. I po hodnicima je vlada, kolic "Secolo" javlja, "prividan mir". Još uvijek gledaju glasine o promjenama u kabinetu, osobito gledaju ustupa Bissolatijevu u ministarstvu. Uopće gledaju slike po kojima pozajmivo neraspolaženje i se svadje pokazuje razumljivo

BRZOJAVI.

Rat.

Frančanski topovi od 40 centimetara.

Rotterdam, 10. Prema vijesti "Nieuwe Rotterdamsche Courant" javlja pariski dopisnik lista "Times" svojim novinama: "Vrijeme", koje je predloženo otvorom kod Verdinya, umorljivo su Francuzi, da prigotevile teške topove, koji su iste valjanosti kao i glasoviti topovi od 75 centimetara. Prema tome da su njemački topovi od 42 milimetra uaktriveni, već za vrijeme ofenzive u Champagni igrali s francuski topovi velike ulogu, a na to su još pridošli topovi od 40 centimetara. Ti su topovi

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 11. lipnja (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Na sjeveroistoku se je Bukovine provedlo razriješenje od neprijatelja srijed tvrđih bojeva naših stražnjih četa. Neprijateljska bojna skupina, koja je bila krenula iz Bučca prama sjevero-zapadu, bila je suzbačena protunavalom nje-

Svakovrstne pisarničke potrepštine za urede, trgovce i privatnike dobiva se u papirnici Jos. Krmpotić u Puli.

nervoznost, pa ako ministarsko glasilo „Giornale d'Italia“ pozivača zastupnike, da se što više moguće suzdrže od kritike, te je namjera njegova očitlja nego ikad dosad.

Nepouzdanica Salandri.

Zürich, 12. Talijanska je komora izjavje Salandrine sa 197 protiv 158 glasova izjavili vlasti nepouzdanici, što bi moglo da imade za posledicu ostavku kabineta.

Neutralne države.

Radnička kriza u Norveškoj.

Kristijanija, 11. Zemaljski kongres radnika sazvan je za 13. juna. Ima se odluci, da li će se generalni štrajk izda sive primljeno zakona o pristisnom ugovoru nastaviti ili napustiti. Međutim se stavka sve više i više rasprši. U mnogobrojni su neorganizovani radnici, konduktori cestinski željeznički radnici, i kočijaši otaknuli službu. Svagdje u zemlji vlada mir. Kristijanija stoji posvema u znaku štrajka.

Amerika.

Roosevelt i izbori.

Chicago, 11. (D. r.) Roosevelt je brzavio konventu progresista, da sada odabiće svoje imenovanje za kandidata na predsjedničku stolicu. Preporučio je, neka se imenuje senator Lodge kompromisni kandidat.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

Petrograd, 8. Službeni izvještaj od 9. lipnja:

Zapadna fronta.

Bitka u Voliniji i Galiciji traje daleje. Nijemci pokušavaju, da zadrže razvijanje naše ofenzive na fronti Pripjeca. Ustanovio se je dolazak njezinskih sila iz okolice na sjeveru od Poljske. Između zarobljenika pronašao se je mnogo Nijemaca. Ma da se neprijatelj žestoko opire na mnogim mjestima, ipak se naše prodrijevne nastavljaju na čitavoj fronti od Pripjeca do rumunjske granice. U mnogim je rezervama imalo naše vojninstvo prilike, da neprijatelju napadne.

Ovi se pojedini bojni potvrdili spominu, kako je prvo kozacka svadrona kod Buzka (24 kilometra sjeveroistočno od Lucka) napala oružje neprijateljske utvrđenje i kako je kod toga udela dva topa, osam municipalnih vozova i dvjesta skrinya tijekom; drugo: da se naša izvidnička odjeljivanja kod Boratina (10 kilometara jugoistočno od Lucka) zaplijenila dva topa od 10 cm i zarobila 4 časnika i 160 momaka. Kod Dobratina smo na luku (11 kilometara uz vodu od pritoka Ivre u Sir) osvojili jedan top od 10 centimetara i 35 municipalnih vozova. Osim tolog smo plijena osvojili još 30 posuda za zgušljive plinove. Naše se mladje tice načinju i poleti sa starim prokušanim puškovnjima. Tako su primjerice puškovnije domobranske divizije bacile neprijatelju snažnom navalom preko Stira, te su osvojile svojinu zasukom mostobranom Ročićen (19 kilometara sjeverno od Lucka).

Mi smo uhvatili po prilici 2500 Nijemaca i Austrijanaca, zaplijenili smo više strojevnih pušaka i mnogo drugoga plijena.

Naše se čete prešle Štripu i doprle do potoka Zloti. U tim je horbama bio teško ranjen general Nikulin, vođa jedne od naših navalnih četa.

Bor borbenog raste nepristupno.

Dne 7. t. m. veče opstrijavalo je neprijateljsko topništvo u fuzionom naše položaju, koji se nalaze nešto dalje prema sjeveru, u noći od 8. t. m. prešao je neprijatelj u jačim silama na navalu. Bili su suzbijeni svi njegovi pokušaji, da se približi našim okopima. Kod željezničke stанице u Molodčenu bacilo je neprijateljski ljetalo četiri bombe. Pet je neprijateljski ljetalo preletelo nad Logiščinom (26,5 km sjeverno od Pinskog) te je ishacio 50 bomba. Jedan je bio u oboru našim topništvom, te je pau u njemačke redove.

Francuska.

Paris, 11. Službeni izvještaj od 10. lipnja u 3 sata popodne:

Jaki je njemački izvidnički odio bio u Šampanskem zapadno od Mont-Tetu ručnim granatama raspršen. Na levoj obali rijeke Moze traže bombardovanje u sumi Avcourt. Na desnoj obali

podržavaju obostrana topništva opet žestoko djelovanje u predelu tvrdje Thiaumont, te sume Chapter i Fumin. U odsjek Souville-Tavaunes bilo je bombardovanje prilično žestoko, ali bez sudjelovanja pješadije.

Hajla.

I m, 8. Službeni izvještaj od 7. lipnja:

U gornjoj Votellini prošli su naši alpinici zaposleni prostor na alpinskom masivu Votellari (3042 m), Ortleru (3359 m) i Hochjochhütte (3930 m). U dolini je Chiese napalo neprijateljsko odjeljivanje naše položaje od Scorzare nizvodno od Daona, ali je bilo protuvalom rasprišeno. U sredu češke doline topovski dvojboj, Teški su neprijatelji topovi ospredjivali juher naše položaje žutom od potoka Cameras i na Pasubiju. Naše je topništvo raspršilo mala neprijateljska izvidnička odjeljivanja na sjeveru od Marcia (Lagarinska dolina), i u Vallerii, te je podnje uspješno na neprijateljske baterije u Pozzachiju.

Na fronti Posina-Astico od časa do časa topovska djelatnost. Na visoravni Sette Comuni traje na čitavoj fronti bijesna bitka. Na veće je od 6. o. m. opetovao neprijatelj po snajperu topovskog pripravlja svoje napadate protiv naših položaja na jugozapadu. Na jugu od Asiaga, Borba je potrajal s ogorčenjem kroz čitavu noć pred 7. o. m. te je se dovršila drugog juha potom načuljivajućih četa. Jučeršnje je popodne napušteno neprijatelj ponovo žestoko položaje protiv našeg centruma i ljevoj krti. Guste su mase pješadije navaljavale po običnoj žestokoj topovskoj pripravi po više puta protiv položaja na jugu od Asiaga i na istoku od Val Campo Mulo, ali su bile svakog putu suzbijene s ogromnim gubicima.

Na ostaloj fronti sve do mora topovski podvjeti i obične provale naših odjeljivanja. U sredu brda Sv. Mihovio proučrula je dobro upravljana naša vatra eksplozije i požare u neprijetskim linijama.

Izvještaj iz osvojene Srbije.

Nove naredbe za putovanje u Srbiju. U pogledu prekoračenja granica po austro-ugarskim četama zaposredujem području Srbije u trgovacko-poslovne svrhe, izdaju je c. k. putovnički ured u Beogradu slijedeće odredbe: Posto je ispostavilo, da u Beograd dolaze trgovci i agenti, čije poslovanje se stoji u razmjeru sa trgovackim prilikama, određuje se, da trgovci i obrtnici, odnosno njihovi punomoćnici iz područja kraljevine Hrvatske i Slavonije, koji će željeti putovati u Beograd, a u iznimnim slučajevima i u unutrašnjost Srbije, imaju svoju molbu za dozvolu putovanja podnijeti trgovackoj i obrtničkoj komori u Zagrebu. Izvan područja ove komore obitujuće stranke imaju tu molbu predati kod nadležne im komore. Putničkom uredu neoprednost podnješene molbe za dozvolu putovanja u trgovacke ili obrtne svrhe ne će se uzimati u obzir. U molbi valja točno pogodimo je iznad šest hiljada najboljih engleskih mormora iz Portsmouth, koje engleski narod više nije nego li sami buđuju svojih brodova. To se je u Londonu tako dojnjio, da se groblje u valovima održava u sru svakog pojedincu Engleza.

Groblije u morskim valovima. Velika englesko-njemačka bitka kod Skagerraka može se okriti tužnim imenom: „englesko groblje u morskim valovima“. U toj strašnoj bitci poginulo je iznad šest hiljada najboljih engleskih mormora iz Portsmouth, koje engleski narod više nije nego li sami buđuju svojih brodova. To se je u Londonu tako dojnjio, da se groblje u valovima održava u sru svakog pojedincu Engleza.

Englesko srce. Na gloriju u velikim engleskim gubicima nastalo je u Londonu takvo ublegudjenje, kakvog nije jošta nikada prisjetioč Engleza doživjela. Po ulicama sastajali su se ljudi u hrpe i bujkave, da izmijene misli, a u svakom pojedincu izbila je osuda admirala na najraznijim način. Svi pokupljuju listova, da ublaže njemački uspjeh i učješće engleske crste, ostali su bezuspješni. Englezi misle i čuvstvaju, nije valjda dobiti od čak i progovorit.

Njemačke kolonije u Africi. Na glavnoj skupštinu Würmanove limije, što se je ovih dana držala u Hamburgu, izjavio je generalni ravnatelj Ballin, da se u buduće mora tako urediti njemački kolonies. Njemačka ne sumnja, da će nakon svršetka njenih posjeda, da njemačka bude stari Engadin biti prisiljena voditi gospodarski rat protiv italijaca, u svrhu da ozivi i opeta svoje stare svezne.

Grčka politika. Pariski dopisnik „Bauer Nachrichten“javlja: U Parizu su sada manje režirani u prosuđivanju grčke politike, te ne vrijevi više na otvor Grčke, lijevo kad bi Bugari i dalje prodrijevali. Grčka se posveva pouzdavanju u njemačke garancije i igra dalje ihru sporazuma sa Bugarskom. Vladu kralja Konstantina počela je poslagano otkrivati svoje prikriveni misli i tajno

obaviti rekvizicija zvona. Svakoj pojedinoj crkvi ostavit će se trećina zvona, pomjomi, da se i dalje sačuva njihova sluga. Sve što se uzme, bit će procijenjeno, dok će župnici dobiti odnosne priznance. Za prijenos zvona mislit će vojna uprava. U zvona, što su salivena prije 1800. godine neće se dirati, jer su smatrana kao historijska.

Srednjilični uredi se vraćaju u Zadar. Ustijed više neće povratiti če se tečajem ovog mjeseca svi središnji pokrajinski uredi iz Knina i Drniša u Zadar.

Samohuštvo. Iz Zadra javljaju: Prepoznato je mrtvo tijelo, koje je bilo nadjeno u moru između Dikli i Mikulina rta. To je Ivan Mihalović, rodom iz Zagreba. On je vratar hotela „Bristol“.

Na 21. pr. m. otpusten je iz službe. Sva je priklica, da je iz očaja kidisao na život.

Razne Vesti.

Rat je donio mir granicama Hrvatske i Slavonije. Iz Münchenajavlju: U sjednici srednjo-evropskoga gospodarskoga udruženja od 5. i 6. o. m. prisustvovan je kao zastupnik saveza hrvatsko-slavonskog industrijalaca njegov polpredsjednik Vilim pl. Reiner. Za općenit primjana bio je gosp. Reiner predstavljen također kod Njegoša Veličanstva, bavarskoga kralja Ljudevitija. Kralj je kod ove prilike izradio svoje zadovoljstvo nad tim, što kod kongresa sudjeluju Hrvatska i Slavonija, a zatim je rekao: „Rat je donio mir granicama Hrvatske i Slavonije“. Živo je, što još ne poznaje Hrvatsku, ali je živo je za njezine ljepote, naročito o tom, da je Zagreb lijep, čisti i modern.

Viskosko priznanje Hindenburga. Kad je pred nedavno car Vilim boravio u glavnom gradu Hindenburga, držao Hindenburg caru govor, u komu ga je uverjavao u ime svoje i svojih četa, da je gesto starci otac: „Naprijed s Bogom za kralja i domovinu“ vodilo cijelo njihovo mišljenje i djelovanje, te je začelio, da tako bude sve do zadnjeg dana.

U odgovoru kazao je car: „Mi boj bijemo protiv premoći. To nije ništa nova. Već veliki kraljevi prednjačili su nam slijajim primjerom. Provodnost je sada tako htjela, a to je bilo i dobro, jer smo tini bili prisiljeni, da pregnemo za posve iznimnim djelima i trudima. Moje će vojske i sada pobijedosno odoljeti, te nam izvoštiti Božjom pomoći potpuno časni mir, kako što ga mi za nas želim“. Iza ovog govora naglasio je, da velike trude i djela Hindenburga, kojega je nazvao narodnim herojem njemačkoga naroda. U cijeloj se Njemačkoj svijetle obraz i igraju oči, kad se samo spomenje Hindenburgovo име. Na koncu klijemko je car u čast Hindenburga trokratni.

Groblije u morskim valovima. Velika englesko-njemačka bitka kod Skagerraka može se okriti tužnim imenom: „englesko groblje u morskim valovima“. U toj strašnoj bitci poginulo je iznad šest hiljada najboljih engleskih mormora iz Portsmouth, koje engleski narod više nije nego li sami buđuju svojih brodova. To se je nakon svršetka njenih posjeda, da njemačka bude stari Engadin biti prisiljena voditi gospodarski rat protiv italijaca, u svrhu da ozivi i opeta svoje stare svezne.

Grčka politika. Pariski dopisnik „Bauer Nachrichten“javlja: U Parizu su sada manje režirani u prosuđivanju grčke politike, te ne vrijevi više na otvor Grčke, lijevo kad bi Bugari i dalje prodrijevali. Grčka se posveva pouzdavanju u njemačke garancije i igra dalje ihru sporazuma sa Bugarskom. Vladu kralja Konstantina počela je poslagano otkrivati svoje prikriveni misli i tajno

nagnuće svoje politike. To stvara položaj i tako entitu dobiva slobodnije ruke protiv Grčke i za svu svoju politiku na Balkanu.

Italija i Epir. Prema vijestima ruskih listova bila je entita uvijek odgovarala od glavnjih zadatača, da izazove čim ozbiljniji sukob između Grčke i Italije. To joj je končano pošlo za rukom pitanjem Epira. Nego i u tome bila entita loše sreće, jer je upravo u času, kad je imalo to pitanje dozoriti nadloša od entite jošte neokvirna austrijska ofenziva, koja je pomorska sve te račune i ostavila Italiju sa njezinim epirskim pitanjem potpunoma izoliranu.

Sarajevo željena ruka. Vijest, da su Bugari i Grci zajednički zaposlili kolodvor Demirharis, izazvala je u Italiji veliko ogorčenje, koje prelazi u bjesnilo. U Italiji se više ne dvoji, da su Bugarski i Grčka sporazumne i da sporazumno rade. „Secolo“ piše: „U Demirharisu rade grčke i bugarske čete jedne počev drugih mirno, pri čemu se Grci ni u čemu ne ubunjivaju. To je dogadjaj tako strašan, da izgleda čak i nevjerojatnim.“

Samohuštvo. Obzirom na poteskoće u otpravljaju dozvoljeno je da daljnjim odredbama statu u Grčku samo pisma, dopisnice i novine političkog sadržaja.

Pedeset godišnjica opere „Prodana nevesta“.

Dne 30. pr. m. navršila se je 50. godina odakvo se je u Pragu za prvu putu predstavljala opera „Prodana nevesta“, djelo slavnog skladatelja Smetane. Tim je djevolj proslavljenje češka glazbena umjetnost pred citavim kulturnim svijetom, dok je maestro Smetana popeo na jedno od prvih mjestih zaslužnih čeških muževa.

Smetana je češki narod najveći učitelj i kaiupit na vježbinu, a toga je češki narod svijest, na stoga je i bila ova pedeset godišnjica proslavljena od zahtvanog od zahtvanog češkog naroda kao značajni kulturni jubilej.

Florence dije spomenik Oberndaueru. Ovih dana otkrili su u Florenci na svečani način brončanu spomen-ploču poznatom atentatoru na našeg vladara, Oberndaueru. Načelnik je tom zgodom izrekao govor, u kojem je na osobiti način istaknuo, da će istra svakako i bezuvjetno privrženiti u prijateljstvu.

Zetva u Ugarskoj i Njemačku. Od Zetve, što će tri do četiri tjedna započeti u Ugarskoj, moći će Ugarska ustupiti Njemačkoj veće zahvalu. Njemačka je jur izjavila, da će poslati u Ugarsku za četvrti vijek 100.000 ruskih zarobljenika, koji će se tamo dovršenog rada i opeta vratiti u Njemačku.

Post. br. U 53.-16.-3.

U ime Njegova Veličanstva cara!

C. kr. kotarski sud u Buzetu po tužbi funkcionara državnoga odjeljivatelja, koju javlja tužitelj prof. Anđel Maljavac radi § 12. Z. 16.-1. 1896. L. D. Z. iz g. 1897 br. 89 u prisuci likučionara državnog tužitelja odjeljivatelja Bigatko kao javnoga tužitelja optuženice koja se nalazi na slobodi nakon glavne rasprave danas provedene, a na osnovu prijedloga učinjenog na tužitelja, da se uporabi zakon.

sudio je:

Anđel Maljavac ženu Josipa, trgovkinju mlijeka u Roču, već kažnjenu radi prekršaja o hrani, krovom:

da je dne 2^g. prosloga veljače u svrhu prodaje otpsalas počasni trošak, koji je bilo navodljivo, te tako uslijed vlastite nepranje ne počasni trošak, u promet hranjive predmete, koji su u svrhu zavaravanja bili označene krimivim imenom, dakle prekršaja § 12 Z. 16.-1.-1896. L. D. Z. iz god. 1897. br. 89. te biva zato na osnovu § 12 obz. na § 21 novom spomenutog zakona uporabom § 266 kz.

osudjena

na sto (100) kruna globe pretvorje za slučaj neutjehnosti u deset (10) dana zatvora, te na platez postupniču trošku, među kojima za analizu mlijeka iznos od K 5 i možebitnog troška ovrsne kazni.

Na osnovi 1. alineje § 21. spomenutog zakona, proglašiti će se način presuda na trošku, optuženice u „Hrvatskom Listu“ u Puli.

B u z e t, dne 29. ožujka 1916.

Vivoda v. r.

Dr. Volaric v. r.

yanja, iza česa može tad nakon nekog vremena jačenji marljivo mijenjanje vlažne obuće, često slijediti poljevanje nogu mrzlosti vodom ili urovanjem u vodu, te se postaviti na umjetnu vatu i ta smješa mijesja drevnom žlicom, pri čemu se mora paziti, da paklina ne prekipi. Čim se gumenje posve rastopila, neki odvještajno oprezno kapne na izraslini kap octove kiseline, tako da će se moći niskom odstraniti. Nokte na nogama trebaju se poslagati na bolnu mjestu latiski luk ili elatron. Pri tome i apotekar neće biti dobro, jer mora tako prati i vlažnu obuću. Treba je na suho rotirati i opet obući čiste žicare. Za vlažnog vremena valja odmashi ili pusti na barem komad debljine. Nije medjutim upravo rezati ih košto na ruci, na krajnjem posljedici, već se nekak odreže ravno, ili bolje tako, da su mu krajevi nesto viši od sredine.

Na nogu moguće je i vlažno banjanje. Stara je riječ, da hladna glava, a toplice nože državje čovjeku. Za vlažnog vremena valja odmashi ili pusti na barem komad debljine. Riječ je riječ, da hladna glava, a toplice nože državje čovjeku. Na krajnjem posljedici, da se korači na nogu, osupito se na veće prije spa-

i uzdržavaju mehanizma češćim natiranjem s razdobljenom tinktom od arnike.

Kod izrasline na nogama i prstima, žuljevac, kurjik očiju, natakline, koje su nastale uslijed kratke ili osike obuće, visokih cipela ili kršćane, treba prigrjevati sve obuću odstraniti. I u ovakvim slučajevima ublažiti sve bolesti obuće obloge, tako da također zatoči. Čime se bolesti rezanju, nožem, neki odvještajno oprezno kapne na izraslini kap octove kiseline, pa tako su drugog dana noge i opeta mrzle, treba ih na suho rotirati i opet obući čiste žicare. Za vlažnog vremena valja odmashi ili pusti na barem komad debljine. Nije medjutim upravo rezati ih košto na ruci, na krajnjem posljedici, već se nekak odreže ravno, ili bolje tako, da su mu krajevi nesto viši od sredine.

Zaštita protiv mokrih nogu. U kakav zemljeni, glaziranu lonac metne se maleni dio

Zaštita protiv mokrih nogu. U kakav zemljeni, glaziranu lonac metne se maleni dio

Unistavite muhe da se ne umnožavaju.

Lijepenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.